BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm007008

Dane szczegółowe

Właściciel:	**artibald**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono:	**mazowieckie**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**HRABIA ALEXANDER POTOCKI**
Wytwórca:	**HRABIA ALEXANDER POTOCKI**
Średnica:	**29.0 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●-|-**
Profil:	**(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 9-pałek]
- napisy na awersie
- tarcza

Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2016-09-01 19:09**

Opis guzika btrm007008

Polski guzik liberyjny - polskiej(?) produkcji (herb na tarczy herbowej)
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia polski herb szlachecki Pilawa, rodziny hrabiowskiej Potockich, nad herbem widnieje dziewięciopałkowa korona rangowa z klejnotem w postaci pióropusza z pięciu strusich piór, poniżej tarczy herbowej umieszczono szarfę z łacińską sentencją: SCUTUS OPPONEBAT SCUTUM, czyli *Tarcza przeciwko (opiera się) tarczy*, na obrzeżu guzika znajduje się pojedynczy, wypukły rant.

Wikipedia.pl - Pilawa (herb szlachecki)
Wikipedia.pl - Potoccy herbu Pilawa
Wikipedia.pl - Lista polskich rodów hrabiowskich

Rewers sygnowany: HRABIA ALEXANDER POTOCKI.

Ciekawostka
Bardzo nietypowa sygnatura informująca o osobie zamawiającego guziki, a nie o ich wytwórcy.

Wikipedia.pl - Aleksander Stanisław Potocki

Guzik znaleziono na terenie powiatu płońskiego w województwie mazowszieckim.

Przeznaczenie i datowanie - ogólnie
Guziki liberyjne spotykano tylko przy niektórych typach liberii. Można przypuszczać, że szykowne guziki liberyjne zdobiły przede wszystkim barwne liberie paradne, i to jedynie reprezentacyjnej służby dworskiej, które czasami noszone były tylko na wyjątkowe okazje. W Europie barwne liberie paradne, zdobione szykownymi i cennymi guzikami, zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępności, a co za tym idzie i popularność. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieniegdzie aż do wybuchu II wojny. Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach, restauracjach itp. Więcej informacji na temat liberii można znaleźć w artykule: www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

Podstawowe rodzaje guzików liberyjnych:

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: godłem heraldycznym, tarczą herbową, koroną rangową, klejnotem, zawołaniem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z monogramem (prostym lub złożonym) z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

Ciekawostka
Warto też wspomnieć o guzikach liberyjnych w wersji małżeńskiej. Na takich guzikach umieszczano najczęściej herby dwóch rodów, z których pochodzili małżonkowie, często zaznaczając pozycję każdej z rodzin poprzez dodanie odpowiedniej korony rangowej. Spotyka się również guziki na których zamiast herbów dwóch rodzin umieszczono monogramy wraz z przynależnymi im koronami rangowymi.

Źródła
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem na tarczy herbowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem bez tarczy herbowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem i koroną rangową
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem bez korony rangowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z samą koroną rangową
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki w wersji małżeńskiej
GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013
www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

Wytwórca: HRABIA ALEXANDER POTOCKI

Opis tego wytwórcy jest jeszcze w trakcie opracowania.